

HVILKE VÆRDIER SKAL SAMARBEJDET BYGGE PÅ?

Det er en tradition at internationale aftaler indledes med en begrundelse for, hvorfor aftalen er indgået. EU's traktater indledes med følgende ord:

[EU-medlemslande ...] HAR LADET SIG INSPIRERE af Europas kulturelle, religiøse og humanistiske arv, der er grundlaget for udviklingen af de universelle værdier: det enkelte menneskes ukrænkelige og umistelige rettigheder samt frihed, demokrati, lighed og retsstaten, [...]

Artikel 2 om "Unionens værdier"

Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal. Dette er medlemsstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, ikke-forskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd.

Artikel 3 om "Unionens mål"

1. Unionens mål er at fremme freden, sine værdier og befolkningernes velfærd.

[...]

5. Unionen forsvare og fremmer i forbindelserne med den øvrige verden sine værdier og interesser og bidrager til beskyttelsen af sine borgere. Den bidrager til fred, sikkerhed, bæredygtig udvikling af jorden, solidaritet og gensidig respekt folkene imellem, fri og fair handel, udryddelse af fattigdom og beskyttelse af menneskerettighederne, især børns rettigheder, samt nøje overholdelse og udvikling af folkeretten, herunder overholdelse af principperne i De Forenede Nationers pagt.

Artikel 7 om "Suspension af visse rettigheder, der følger af medlemskab af Unionen"

1. På begrundet forslag af en tredjedel af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet eller Europa-Kommissionen kan Rådet med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer efter godkendelse af Europa-Parlamentet fastslå, at der er en klar fare for, at en medlemsstat groft overtræder de værdier, der er nævnt i artikel 2. Inden Rådet fastslår dette, hører det den berørte medlemsstat, og det kan efter samme fremgangsmåde rette henstillinger til denne medlemsstat.

...Rådet [kan] med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af de rettigheder, der følger af anvendelsen af traktaterne på den pågældende medlemsstat, herunder de stemmerettigheder, der er tillagt repræsentanten for den pågældende medlemsstats regering i Rådet. Rådet tager i så fald hensyn til en sådan suspensions mulige følger for fysiske og juridiske personers rettigheder og forpligtelser.

Citat fra Traktat Om Den Europæiske Union

PERSPEKTIVERENDE BEMÆRKNINGER FRA EU-OPLYSNINGEN

Gud kom ikke med

En værdipolitisk magtkamp brød ud, da landene forhandlede om ændringer til traktaten i midten af nullerne. Polen, Italien, Malta, Litauen, Portugal, Slovakiet og Tjekkiet ønskede, at traktaten skulle indledes med en henvisning til Europas kristne kulturarv. Storbritannien, Danmark, Sverige, Finland, Belgien, men især Frankrig, var imod at blande religion ind i det politiske samarbejde. Kompromisset blev den mere brede formulering om Europas kulturelle, religiøse og humanistiske arv.

Skal EU reagere, hvis et regeringsparti ledes af en person, der måske bagatelliserer holocaust?

Ballade brød ud i år 2000, da Østrig dannede regering med det højrenationalistiske parti, Freiheitliche Partei Österreichs, som var ledet af den kontroversielle Jörg Haiders. EU-landene valgte at indstille de politiske kontakter med Østrig for en tid. Sanktionerne udløste en heftig debat i Europa, hvor både fortalere og modstandere appellerede til demokratiske værdier. Tilhængere af sanktionerne erklærede, at Europa er en union af delte værdier (den tyske udenrigsminister Joschka Fischer), som klart og tydeligt må tage afstand fra Jörg Haiders fornærmende, anti-udlændinge og racistiske udtalelser (Europa-Parlamentets præsident Nicole Fontaine). Mens modstandere af sanktionerne advarede om, at EU-sanktionerne brød hvert demokratis fundamentale rettighed til uafhængigt at beslutte, hvilke partier dets borgere kan stemme på, og hvilke af disse partier, der burde danne regering.

We had enough of dictators during the 40 years we spent behind the Iron Curtain

Ungarn blev i 2013 kritiseret for at underminere landets demokratiske kontrol og retsstatslige principper. Regeringen blev bl.a. kritiseret for at blande sig i sammensætningen af landets forfatningsdomstol, for at forhindre oppositionspartier i at reklamere i private medier og mindske rettigheder for religiøse minoriteter, romaer og homoseksuelle.

Ungarns premierminister har mødt kritikken med stærk retorik: 'Siden tiden med det sovjetiske imperium, har ingen magt udefra turdet forsøge at begrænse ungarernes uafhængighed'. Og det er foreløbigt også rigtigt, at hverken medlemslandene, Europa-Kommissionen eller Europa-Parlamentet har taget initiativ til at suspendere visse af Ungarns rettigheder i samarbejdet, sådan som det er muligt efter traktatens artikel 7.